ทดแทนฟันแท้ด้วย “ฝังรากฟันเทียม”

ทพญ.จินดา ลีลารัศมี
งานทันตกรรม
Faculty of Medicine Siriraj Hospital
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

เคยคิดมั้ยคะถ้าวันหนึ่งฟันของคุณหลุดไปไม่ว่าจะกรณีใด ๆ คุณจะเลือกวิธีไหนที่จะให้มีฟันกลับมาใช้งานเหมือนเดิม ระหว่างใส่ฟันปลอม (แบบถอดเข้าออกได้) หรือจะใส่ฟันเทียม ... ปัจจุบันมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางทันตกรรมที่มาช่วย “ฟันเทียม” ให้มีประสิทธิภาพในการบดเคี้ยว เกิดความสวยงาม และเป็นการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก

การที่จะใส่ฟันเทียมได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องผ่านกระบวนการ **“ฝังรากฟันเทียม”** ซึ่งเป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้ร่วมกับการใส่ฟันเทียม ซึ่งเริ่มมีการใช้ครั้งแรกประมาณ 30 ปีก่อน โดย Dr.Branemark เป็นผู้ค้นพบคนแรก สำหรับประเทศไทยนิยมอย่างแพร่หลายมากขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ที่งานทันตกรรม รพ.ศิริราช ได้เริ่มทำการรักษาด้วยการฝังรากฟันเทียมมาระยะหนึ่งแล้วโดย ภายหลังการถอนฟันจำเป็นต้องบูรณะด้วยฟันเทียมเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบดเคี้ยว ป้องกันฟันล้มเอียง ฟันห่าง และทำให้เกิดความสวยงาม การบูรณะด้วยฟันเทียมในแบบเดิมจะมีผลต่อฟันข้างเคียง รวมทั้งมีการละลายของสันกระดูกตามมา ส่งผลให้เกิดฟันผุได้ง่าย เป็นโรคปริทันต์ และฟันเทียมหลวมเมื่อใช้งานไประยะหนึ่ง ดังนั้นการฝังรากฟันเทียมจะเข้ามามีบทบาทในการป้องกันปัญหาเหล่านี้ด้วย

การรักษาด้วยรากฟันเทียมจะใช้เพื่อ

- ทดแทนฟันแท้ที่ถอนไป
- เป็นหลักยึดให้กับสะพานฟันเพื่อลดการใส่ฟันปลอมบางส่วนชนิดถอดได้
- เป็นหลักยึดฟันปลอมทั้งปากเพื่อให้มีเสถียรภาพและความสะดวกสบายในการบดเคี้ยว

นอกจากนี้ยังเป็นการลดการบาดเจ็บของฟันในตำแหน่งข้างเคียงกับบริเวณช่องว่างที่จะทำการใส่ฟันเทียมหรือฟันที่ต้องรับตะขอ โดยบริเวณที่จะทำการฝังรากฟันเทียมต้องมีความหนาของกระดูกและมีเนื้อเหงือกมากเพียงพอ ผู้ที่มารับการรักษาจึงต้องมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัวที่มีผลต่อการสร้างกระดูกและเนื้อเยื่อ สุขภาพช่องปากแข็งแรง มีสุขอนามัยภายในช่องปากที่ดี และต้องไม่มีสุขนิสัยที่ไม่ดีต่อฟัน เช่น นอนกัดฟันอย่างรุนแรง ที่สำคัญต้องไม่สูบบุหรี่ เพราะการสูบบุหรี่จะลดผลสำเร็จของการรักษาอย่างมาก

ข้อดีของการฝังรากฟันเทียม

ฟันเทียมจะไม่มีการทำอันตรายต่อฟันและเหงือกในบริเวณข้างเคียง ลดการละลายของสันกระดูกที่รองรับฟันปลอม ทำความสะอาดช่องปากได้ง่ายทำให้มีสุขภาพช่องปากที่ดี เกิดความสะดวกสบายในการบดเคี้ยวหรือออกเสียง จึงเกิดความมั่นใจในการพูด ยิ้ม และเสริมให้มีบุคลิกภาพที่ดีขึ้นด้วย ฟันเทียมมีอายุการใช้งานยาวนานขึ้นเมื่อเทียบกับการใช้ฟันเทียมชนิดดั้งเดิม อย่างไรก็ตาม ผู้ป่วยจะมีการบาดเจ็บเล็กน้อยจากการผ่าตัดฝังรากฟันเทียม หรือการปลูกกระดูกเพื่อรองรับรากฟัน และอาจมีภาวะแทรกซ้อน เช่น มีการอักเสบรอบ ๆ รากฟันเทียมภายหลังการใส่ฟันเทียม เนื่องจากบริเวณรอบ ๆ ฟันเทียมไม่ได้รับการทำความสะอาดที่ดีพอ เป็นผลให้มีการละลายของกระดูกรอบ ๆ รากฟันเทียม เหงือกร่นและรากฟันเทียมโผล่มาให้เห็นในช่องปากได้ อีกทั้งการรักษายังมีหลายขั้นตอน ใช้ระยะเวลานานประมาณ 6 เดือนจึงจะได้ใส่ฟันเทียมได้ ที่สำคัญยังมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

การรักษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การปลูกกระดูกในบริเวณต่าง ๆ เช่น ที่สันเหงือก หรือบริเวณโพรงอากาศแมกซิลลา โดยใช้กระดูกมาจากบริเวณขากรรไกร สะโพก หรือจะเป็นกระดูกเทียม ขึ้นอยู่กับปริมาณและคุณภาพของกระดูกที่ต้องการ ซึ่งการปลูกกระดูกจะกระทำต่อเมื่อบริเวณที่จะฝังรากฟันเทียมมีปริมาณกระดูกไม่เพียงพอ

ส่วนการปลูกเนื้อเหงือกโดยใช้เนื้อเยื่อบริเวณเพดานปากมาปลูกในตำแหน่งที่จะฝังรากฟันเทียมที่มีเนื้อเหงือกไม่เพียงพอ ซึ่งมักจะทำการรักษาภายหลังปลูกกระดูกจนเพียงพอแล้ว

สำหรับงานทันตกรรม รพ.ศิริราช ได้เปิดบริการ “คลินิกรากฟันเทียม” นอกเวลาราชการ” ทุกวันจันทร์ – เสาร์ และในอนาคตอันใกล้จะให้บริการฝังเดือยเทียมร่วมกับการใส่หูเทียม ตาเทียม จมูกเทียมและใบหน้าเทียมได้อีกด้วย